

Wojciech Twardowski

Rajec-Poduchowny, pow. Radom

Informator Archeologiczny : badania 6, 220-221

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

brak wyposażenia przeważającej ilości grobów. W dwóch wypadkach wyposażenie grobowe stanowiły : nożyk żelazny i naszyjnik z kłów zwierzęcych. Podczas prac na cmentarzystku natrafiono, jak w poprzednich sezonach badawczych, na dalsze ślady osadnictwa kultury łużyckiej z końcowych okresów epoki brązu / jamy odpadkowe/.

Badania będą kontynuowane.

RAJEC-PODUCHOWNY, pow. Radom

Muzeum Regionalne
w Radomiu

Badania prowadził mgr Wojciech Twardowski.

Finansował WKZ w Kielcach. Drugi sezon badań.

Osada wczesnośredniowieczna z XI wieku.

Przebadano powierzchnię 3,5 ara do przeciętnej głębokości 1 m, zakładając trzy wykopy badawcze. We wszystkich wykopach znaleziono nieliczne fragmenty ceramiki starożytnej, datowanej roboczo na koniec epoki brązu.

W wykopie 1/72 natrafiono na pozostałości prostokątnej półziemianki o wymiarach 5,4 x 5,1 m zagłębionej w ziemię do głębokości 1 m. Na osi północ-południe stwierdzono ślady po słupach. W obrębie chaty odkryto dwa paleniska kamienne: większe w narożniku wschodnim i mniejsze w narożniku północnym. Obok palenisk znajdowały się naczynia gliniane umieszczone w zagłębieniach. W wypełnisku półziemianki odnaleziono liczne kości zwierzęce, fragmenty ceramiki i polepę oraz przedmiot kościany o kształcie szydła, uszkodzoną igłę kościaną i odpadki produkcyjne z kości.

W wykopie 2/72 natrafiono na teren silnie zniszczony. Odkryto tu jedynie głęboką jamę / 1,2 m/ o wymiarach 3 x 2 m. Wypełnioną częściowo grubą warstwą spalenizny. W wypełnisku jamy znajdowały się duże fragmenty kości zwierzęcych i ceramika.

W wykopie 3/72 przebadano 5 jam osadniczych. Jedna z nich, częściowo zbudowana, mogła być obiektem mieszkalnym. Natrafiono tu na ślady po słupach w części środkowej. W wypełnisku odnaleziono oprócz ceramiki i kości zapinkę podkowiastą datowaną na XI wiek wykonaną z żelaza. W północnej części wykopu natrafiono na jamy z dużą ilością kamieni i ceramiką. Znaleziono tu również kilka noży żelaznych, fragment przęślika i dwa dna z nalotem, posiadające wywiercone na wylot otwory. W obrębie wykopu stwierdzono również występowanie żużla żelaznego. Wydaje się, że ta część osady była miejscem produkcji. Na uwagę zasługuje odkrycie

w tymże wykopie niewielkiego fragmentu głębokiej jamy wypełnionej kilkoma warstwami kamieni. Czy są to pozostałości budynku łazienego wyjaśniać być może przyszłe badania planowane.

RACIBÓRZ-OBORA

Zakład Archeologii Małopolski
Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN

Badania prowadziły dr Elżbieta Dąbrowska
i mgr E. Kowalczyk. Finansował PRN w
Raciborzu. Piąty sezon badań. Ciałopalne
cmentarzysko kurhanowe z VI/VII-VIII/IX
wieku.

W grupie I przebadano przestrzeń pomiędzy kurhanami nr 1, 2, 6 i 7, stwierdzając obecność fragmentów naczyń wczesnośredniowiecznych i przepalonych ułamków kości bez specjalnego układu. Zakończono też eksplorację kurhanu nr 1, gdzie uchwycono ślady pochówku na-kurhanowego. W grupie II wyeksplorowano kurhan nr 15, będący jednym z największych na cmentarzysku / wym. 7 m x 11 m, wysokość 1,05 m/. Charakteryzuje go pochówek nakurhanowy występujący wraz z pochówkiem nasypowym / fragmenty kości występujące w płaszczu kurhanu w obrębie humusu współczesnego i podglebia oraz zalegające na spągu warstwy ciemnożółtego piasku, tworzącego trzon nasypu kurhanu/. Ponadto na zboczach nasypu i w rowie przykurhanowym znaleziono liczne ułamki naczyń wczesnośredniowiecznych oraz 9 fragmentów przedmiotów żelaznych.

W kontynuacji badań kurhanu nr 16 w grupie III cmentarzyska stwierdzono pochówek nakurhanowy. Na poziomie pierwotnym poniżej tzw. warstwy ciałopalenia uchwycono ślady bruku, ułożonego z małych otoczków rzecznych. Sąsiadujący z kurhanem nr 16 mały kurhan nr 17 różni się znacznie od wszystkich przebadanych dotychczas na cmentarzysku. Nasyp jego był zbudowany z szarego piasku o konsystencji analogicznej do warstw określanych w innych kurhanach mianem "warstwy ciałopalenia". Poniżej nasypu kurhanu, na poziomie pierwotnym, stwierdzono ślady wąskiego rowu przebiegającego na planie prostokąta, wypełnionego popiołem, uławkami węgla drzewnego a otoczonego uławkami naczyń wczesnośredniowiecznych.

RYBAŁTY, pow. Siemiatycze

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadzili dr Lechosław Rauhut
i mgr Ludgarda Długopolska. Finansowało